

Sosiaali- ja terveysministeriö

Viite: Sosiaali- ja terveysministeriön kirje 20.1.2022 nro VN/20702/2020

Asia Sosiaali- ja terveysministeriö pyysi aluehallintovirastoja raportoimaan 31.10.2022 mennessä siitä, mitä havaintoja aluehallintovirastojen valvonnassa ja ohjauksessa on tehty kuntien henkilökohtaisen avun palvelusetelin arvon riittävydestä ja minkälaisiin lisätoimenpiteisiin asiassa on mahdollisesti ryhdytty.

Lapin aluehallintoviraston vastaus

Lapin aluehallintovirastolle ei ole tullut yhteydenottoja, kanteluja tai epäkohtailmoituksia, jotka koskisivat henkilökohtaisen avun palveluseteliä tai sen arvon määrittämistä, eikä Lapin aluehallintovirasto ole ryhtynyt oma-aloitteisesti valvomaan palvelusetelien arvon määrittämistä kunnissa. Valvontaviranomainen ei vakiintuneen käytännön mukaan ryhdy valvontatoimenpiteisiin asiassa, jossa on käytettävissä ensisijaisia oikeussuojakeinoja. Lapin aluehallintovirastolla ei siten ole valvonnan tai ohjauksen yhteydessä saatuja havaintoja henkilökohtaisen avun palvelusetelin arvon määrittämisestä tai arvon korottamisesta kunnissa.

Voidakseen vastata ministeriön pyyntöön Lapin aluehallintovirasto teki kyselyn Lapin kunnille henkilökohtaisen avun palvelusetelin käytöstä ja arvon määrittämisestä. Kaikki Lapin kunnat vastasivat kyselyyn. Simon kunnan vastaus sisältyy Oulunkaaren kuntayhtymän tietoihin, joten Simon kunnan vastaus tulee käsiteltäväksi Pohjois-Suomen aluehallintoviraston ministeriölle antamassa vastauksessa.

Henkilökohtaisen avun palveluseteli on käytössä kolmessa Lapin kunnassa: Kemissä, Keminmaassa ja Torniossa. Kaikki kolme ilmoittavat tarkistavansa palvelusetelin arvon riittävyden kustannusten noustessa tai muutoin säännöllisesti. Kaikki kolme kuntaa on tarkistanut henkilökohtaisen avun palvelusetelin arvon sääntökirjan päivityksen yhteydessä joulukuun 2021 ja maaliskuun 2022 välisenä aikana. Missään kunnassa palvelusetelin käyttöä ei ole rajoitettu viikonpäivän tai kellon ajan mukaan, ja kaikilla kolmella on

käytössään korotettu taksa ilta- ja viikonlopputunneille. Tuntihinta vaihtelee arkituntien 25 eurosta ilta- ja viikonlopputuntien 38 euroon tunnilta. Sunnuntaitaksaa maksaa ainoastaan Keminmaan kunta. Kemin kaupungilla, Keminmaan kunnalla ja Tornion kaupungilla on käytettävissään myös henkilökohtaisen avun työnantajamalli sekä henkilökohtaisen avun ostopalvelu.

Henkilökohtaisen avun tuottajia ei rekisteriöidä yksityisten sosiaali- ja terveyspalvelujen tuottajien rekisteri Valveriin, vaan ainoastaan kuntien omiin rekistereihin. Aluehallintovirastolla ei siten ole tietoa henkilökohtaisen palvelusetelituottajien lukumäärästä kunnissa. Tornion, Kemin ja Keminmaan kuntien verkkosivujen mukaan jokaisessa kunnassa on useita palvelujen tuottajia, jotka tuottavat henkilökohtaista apua palvelusetelillä.

Lapin aluehallintovirasto antaa syksyn 2022 aikana yhdessä Valviran ja muiden aluehallintovirastojen kanssa ohjausta kunnille ja hyvinvointialueen valmistelusta vastaaville tahoille ministeriön ja eduskunnan oikeusasiamiehen esittämän mukaisesti palvelusetelin arvon määrittämiseksi siten, että henkilökohtaiseen apuun oikeutettu henkilö voi tosiasiallisesti hankkia henkilökohtaisen avun palvelua palvelusetelillä niin halutessaan.

Johtajan sijainen, lakiasiainpäällikkö

Keijo Mattila

Sosiaalihuollon ylitarkastaja

Marjut Eskelinen

Tämä asiakirja on hyväksytty sähköisesti viimeiseltä sivulta ilmenevällä tavalla.

Jakelu

Sosiaali- ja terveysministeriö

Tämä asiakirja LAAVI/194/2022 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument LAAVI/194/2022 har godkänts elektroniskt

Esittelijä Eskelinen Marjut 28.09.2022 10:20

Ratkaisija Mattila Keijo 28.09.2022 11:46